

KORRESPONDENT—KRAIOWY
Y ZAGRANICZNY.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

*Z Grodna. — Sessya Seymowa 75cia dnia 7.
Października w Poniedziałek.*

Za przybyciem J. K. Mci; JP. Marszałek zagaia sessyą podniesieniem projektu wojskowego poprawionego z woli Stanów przez Deputacyą Konstytucyjną, z umieszczeniem wniosków i uwag na zeszłej sessyi czynionych, i takowy projekt czytać zleca.

Xże Kanclerz Kor: donosi o odebraney odpowiedzi od JP. Ambassadorsa, na Notę przez Kanclerzow podaną z woli Stanów względem zawarcia Aliansu wieczystego między Rosyją, a Rzeplą, i żąda, aby ułożenia takowego nayrychley zalecenie nastąpiło.

Czyta JP. Sekret: seym, nayprzód Notę takową Kanclerzow. (*Ta była w Dodatku Korrespondencyi Nru 81. na karcie 1727.*) Potym odpowiedź JP. Ambassadorsa następującą:

N O T A.

Niżey podpisany Extraordynaryjny i Pełnomocny Poseł Wielki, nie omieszkał donieść Naylaskauszey swojej Monarchini o podaney Mu przez JW. Pieczętarzow pod dniem 30. Września Nocie, z rozkazu, iednomyslnością Najianieyszych na Seym Skonfederowany Zgromadzonych Stanów, nastapicnego, względem żądania ich widzieć w krótkim czasie dopełnione całego Narodu życzenie względem Alliansu i Handlowego Traktatu, mających być zawartemi między Imperium Rosyjskim i Najias: Rzeplą Polską. Niżey podpisany iest zupełnie przeświadczony o tey rzeczywistości, że Exystencya polityczna, bezpieczeństwo przyszłe, i uszczęśliwienie ślata Polskie, zależą istotnie na ścisłym społeczeństwie zysków i widoków politycznych między Obydwoma Państwami, które to społeczeństwo ugruntowałoby związek onych na zasadzie niewzruszoney.

Niżey podpisany niemniey się cieszy z zaufania, które Najias: Stany raczą w nim pokładać, i ma sobie za dwoiśte szczęście, że może zapewnić JW. Pieczętarzow, iż otrzymał świeżo rozkazy względem rozpoczęcia negocyacyi

w tym tak interesującym obiekcie, który szczęśliwą dla Rzeczy-pospolitey rokuie przyszłość.

Związki handlowe staną się jeszcze zyskowniejszemi, przez doskonałą wzajemność, iako też przez pomnożenie sposobności, które Produkta Polskie znajdą w przeysciu przez różne Rosyjskiego Imperium Partę, tak Bałtyckiego iako też Czarnego Morza.

Niżej podpisany oczekiuwa zatym, że Deputacya, do traktowania z Nim umocowana, raczy przygotować osnowę projektu mającego być podanym do roztrząśnienia, i że Ona naznaczy oraz dzień dla pierwszej konferencyi.

Nadto niżej podpisany niemniej będzie gorliwym ku wstawieniu się, będąc równie przez Nayłaskawszą swoią Monarchinią do tego umocowanym, ażeby zawarcie Traktatu handlowego, między Nayłas: Rzepltą i Prusami, było przyspieszone, i podolebia sobie, że te życzenie Narodowe wkrótce będzie dopełnione, porychłym ukończeniu Traktatu Alliansowego i handlowego, między Imperium Rosyjskim, a Rzepltą Polską. Działo się w Grodnie dnia 24. Września (5. Października.) 1793.

(podpisano) Jakób de Sievers.

JP. Grodzicki Krak: w zabrauym głosie dowodzi, iż lubo miło jest Narodowi Polskiemu w tey nawet nieszczęśliwey sytuacyi przystępować do związku takiego Aliansu, którym podług oświadczeń N. Imperatorowey może sobie pomyslnie szczęścia skutki obiecywać, jednakże w tak wielkiej wagi sprawie, gdzie idzie o zawarcie przymierza z mocniejszyin, uważając zwłazcza pozycyą kraiu swego doprasza się, aby N. Stany chciały zlecić Deputacyi, aby plan takowego Traktatu przymierza ułożywszy, do decyzji Stanów przyniosła. — Niektóre głosy żądają podniesienia materiy woyskowej.

JP. Młodzianowski Roż: z obowiązku instrukcyi domaga się, aby niewprzód do układu woyska przystępować, aż sytuacya skarbu, i inne wydatki zostaną udeterminowane, oraz na żadne zwiększanie podatku nie mając mocy zezwolenia, za skafowaniem podatku Konsumpcyiny zwanego ile każdą klasę Obywateli uciążającego najmocniej mówi, i w tey mierze przed projektem woyskowym, żąda mieć decydowany projekt JP. Krasnodębskiego Liwskiego od dawna w deliberacyi będący.

Czyta JP. Sekretarz seym: projekt JP. Łobarzewskiego, przez Deputacyą Konstytucyina poprawiony.

JP. Łobarzewski Czern: nad niedogodnościami tych popraw, swoje czyni uwagi, które do czytania oddaie. Żąda-

iac ięsliby na nie zgody nie było, uformowania propozycji między projektami przez Deputacyą, i przez niego poprawnym z powodów, że Deputacya nieoznacza nawet pewney płacy dla 12,000. tysięcy woyska, gdyż w przypadku nie-dochodu, każe zmniejszać Listy Cywilne i Woyskowe; powtóre, że projekt iego wywyższa woysko do 15. tysięcy i tak go chce mieć urządzone, iżby było dobrze płatne i we wszystko przypsobile.

Czyta JP. Sekretarz seym: poprawki JP. *Łoborzewskiego* dwakrotnie. — Potym projekt przez Deputacyą poprawny.

JP. *Bienkoński* Oszmiański między smutną postacią b. dż zwiniętego woyska, i ukrzywdzonego losu unieszczonych w nim cnotliwych obywateli, bądź niepodobieństwa utrzymania onego i przyzwocie opłacenia, obszernie czyniąc porównanie, za przykład zdarzone w roku 1717. w Seymie Konfederackim zwinięciu woyska przywodzi, i po długim teyże materji roztrząsaniu, nad podatkami i wydatkami ciągle czyniąc zastanowienia się, za z mnieyszeniem niepotrzebnych Cywilnych i Woyskowych Officerow mówi łącznie z zdaniem JP. *Młodzianowskiego* Róż: i wstrzymania projektu woyskowego żąda.

JP. *Grodzicki* Krak: w przymówieniu się, *Pro prima basi* ustanowienie dochodów wnosząc, oświadcza obawę, aby z skutku projektu tego, i woysko zmniejszone, i obywatel uciążonym nie był, gdyż w projektach czyta zalecenie Deputacyi stosowania liczby woyska do możności utrzymania, niewidząc wprzód tej możności przez determinowane w Seymie podatki udecydowanej.

Król Jmć: *Wszak to ięst regułą generalną, że pokąd prawo iakie nie ięst odmienione prawem poślednim, zostaie w swojej exekucyi.* Powinienem ja tę generalną maxymę przyśtosować do podatkow. Gdybyśmy pierwey o tym chcieli mówić, gdybyśmy chcieli całą tę machine pierwey przetrząsac, dlużej seymować musielibyśmy, aniżeli ięst zamierzono. Prawda, że gdy podatek zogo grosza był stanowiony, mieliśmy w obiekcie 100,000. woyska, stosownie do rozciągłości granic, teraz zaś gdy ipso facto tak dalece ścięśnione granice, zatył i takowa liczba woyska niepodobna ięst do utrzymania. Niepodobna zaś zaczynac o zmniejszenia podatkow, teraz myśląc o zmniejszeniu i utrzymaniu potrzebney ilości woyska, trzeba go bowiem stosować do tego zogo grosza tak teraz zmniejszonego. Nie przeczę że są pro & contra w tej materji racye, ale gdyśmy Deputacyi do ułożenia formy rządu wyznaczoney, tyn zatrudnić się zalecili, ta dościatecznie rozważy, iaki gati-

nek podatkow, i iaka w stosunku tegoż ilość woyska utrzymana być może. Zdaniem więc moim iest, aby się kilka dni zatrzymać, ażby ta Deputacya dzieło swoje nam przyniosła, i rozumiem, że projekt na dniu onegdajszym podany powinien być przyjęty. Jednomysłna prawie iest zgoda, aby liczba nie mniej iak 12,000. woyska była zamierzona, lecz gdy podoba się niektórym żądać pewney zamierzeney ilości, ja sądzę że ledwo do 15,000. dociągnąć moglibyśmy. Prawda, że w tym ograniczeniu chcemy być rządzniemi, ale trudno nam tego dokazać będzie, gdy listy Cywilney i Urzędow dobrze urządzonych mieć nie będziemy. Pewna iest, że taka iest chęć obywatelska mieć woysko, lecz nie tylko 15,000. ale 30,000. 40,000. i 100,000. gdybyśmy mieli, niebylibyśmy w stanie oparcia się tak zbroynym i liczney sile naszych sąsiadów. Te uwagi przelożywszy, żakł nam, radzę i proszę, aby projekt na sejsyi onegdajszej podany, mógł być czytany i przyjęty.

JP. Marzalek seym: zapytuie o zgodę na podpisanie projektu JP. Łobarzewskiego Czern:

JP. Narbut Liżski nad projektami JP. Łobarzewskiego Czern: przez niegoż samego, i preez Deputacya Konstytucyjną poprawionemi czyniąc zaştanowienia się, żada nayprzod aby punktu zmniejszenia woyska przez zwinięcie korpusów chciał odstąpić, sądząc przyzwoiciey, aby stosownie do możliwości skarbu, każde korpus traciło, w Gemeynach, i Officerach, powtóre, aby punkt zaştzeżenia nie więcej iak 15,000. woyska był opuszczony, dla niezagrodzenia nadal możliwości zwiększenia, próżną teraz sądząc zwiększenia tegoż obawę, gdy sytuacya utrzymania iest w wyraźnym niedostatku. I w tey mierze radzi zdać na Deputacyą zupełne do możliwości zaştosowanie się.

JP. Łobarzewski Czern: na takowe odpowiadając wnioški: Uchoway Boże iżbym miał inteneyą zwijać woysko Rzpltey, podałem projekt dla tego 15. tyśięcy, bo zważałem dyspozycyą Izby, iż wcale woyska mieć niechce, może zaś go zawsze podwyżżyć, ale przyznam się JWW. Kolledzy, że zwinać mam w zamiarze mym projektem generalny Sztab, któren do 100. tys był formowany woyska, iżby Prawodawstwo nasze niezawładzało się w oczach Narodu i całej Europy, iż do tak małej garstki woyska ma tytuł Hetmanow i Generałow. Też dogodność projektu swojego dowodzi, i zapytania o zgodę żada.

JP. Marzalek seym: zapytuie o zgodę na ten projekt, która gdy niezachodzi, i rozmaite daia się słyść zdania, iedni za projektem JP. Łobarzewskiego, drudzy przez De-

putacyą poprawnym. — JP. Marszałek seym: głosi propozycyą *ad turnum*: Czyli projekt JP. Łoborzewskiego Czern: przez niego poprawny ma być przyjęty? Czyli projekt tegoż przez Deputacyą poprawiony?

Ma być przyjęty, projekt przez JP. Łoborzewskiego poprawny *Affirmative*.

Przez Deputacyą poprawny *Negative*.

Rozdwoione daia się słyseć głosy. JPP. Narbut Lidzki, Bienkoński Oszmian: i inni z Prowincyi Litewskiej takowey propozycyi sprzeciwiaia się.

Prowincye obydwie Koronne i niektórzy Posłowie Litewscy za ogłoszoną propozycyą staa.

JP. Narbut Lidzki podaa swoia propozycyą: Czyli projekt JP. Łoborzewskiego ma być przyjęty? *lub nie?* oraz gdyby się ta niedogodna zdawała, druga: Czyli projekt JP. Łoborzewskiego Czern: czyli projekt przez Deputacyą poprawny ma być wzięty do decyzyi? i takowych dokładność w obszernym tłumaczeniu się dowodzi.

JP. Ankiewicz Krak: legalność propozycyi przez JP. Marszałka ogłoszoney między projektami utrzymuie, dokładność oney tłumaczy, i podniesienia żada. — Znaczniaysza część Izby takowe zdanie JP. Ankiewicza popiera. — Spór się włączyła, JX. Referendarzowi ogłoszenia teyże niedopuszczaa.

JX. Biskup Inflant: w obszernym głosie dowodzi nieprzyzwoitość decydowania tego projektu przed poznaniem możności skarbu. Tłumaczy, że gdy Hetmani niechcieli na siebie przyiać hańby przyłożenia się do zwinięcia woyska, a ztąd ukrzywdzenia losu tylu nieszczęśliwych mieszcących się w nim obywateli, gdy i Deputacya od tego czarnego czynu rażącego delikatność starała się usunąć, nieprzystoi, aby Seym, zgromadzenie Prawodawcze, tak niemitym i hańbiącym okrywało się płaszczem, iżby przed poznaniem sytuacji skarbu, zwinięcie woyska determinowało, radząc raczey wprzód sytuacji skarbu poznaniem zaprzatnąć się, dla okazania, iż krok takowy, niedobrowolnie nastąpił, lecz przez niedostatek wymuszony został. — Oświadczaiąc się nayfolenniej przeciwko decyzyi tego projektu, z determinacyą wyiścia z Izby, ieśliby ta koniecznie następowała.

Król *Śnć*: „Winienem ieszcze to dołożyć, że ieżeli „Deputacya uzna w swoiey opinii potrzebę zmniejszenia „woyska, to nie zagrodi obmyślenia nadgrody tym office- „rom, którzy w pozostłym umieszczeni bydź nie będą mo- „gli, to oświadczam, że sam naytroskliwszymi w tey mie- „rze będę, i mniemam, że śprawiedliwie radę, aby rzecz

„iż zbliżyć do końca, i ztąd proszę o decyzją tego projektu.”

Po takowym głosie J. K. Mci, JX. *Kosakowski* Biskup Infant: wstaje z miejsca, i wychodzi z Izby. JX. Referendarz głosi propozycją przez JP. Marszałka seym: podaną *ad Turnum* senatu, lecz dla nie porządku izby i licznych wołań, tey propozycji i wołania JX. Biskupa Chełmsk: *Turnum* Senatu zaczynającego, słyszeć nie można było, JP. *Kimbar* Upitki zgadzał się na projekta gwałtowności wciśnienia propozycji z odrzuceniem podanej od Posła sprzeciwia się. Izba wychodzi z porządku. — Zamieszanie powstało. — JPP. *Narbutt* Lidzki, *Bienkoński* Oszmian: *Bialłozor*, i *Gielguł* Zmudzey, *Alexandrowicz*, i *Syruc* Smoleńscy, z miejsc swoich na śrzodek Izby występują. — Turnus zażanawia się. Posłowie Koronni o zgwałcenie powagi Izby, i przerwę wotowania. Senatu wołają.

JP. *Jankowski* Sandom: Gwałt bydź dopełnionym oświadczam, i protestuję się przeciwko nieślusznosci wtrąconey nieprzyzwolicie do decyzji materji zwinięcia woyłka, przed uwiadomieniem się wprzody o sytuacji skarbu, i niechcąc pierwey stanowiąc expensy, aż istota percepty wiadomą zostanie: bojąc się bydź w tey mierze oszukany, nie pozwala i na przeyscie projektu, i na podniesienie nie prawnie, bo bez ugodzenia ogłoszoney propozycji. — Trwa takowe zamieszanie czas długi. — Łaski obydwie próżno nad zwroceniem Izby do porządku pracują. — Naostatek wracają się Posłowie Litewscy na miejsca. — Turnus senatu kontynuuje się, słyszeć jednak wotowania dla ustawnego z obu stron wołania nie można było. — W takowym stanie Izby, skończył się Turnus Senatu. — JP. Marszałek seym: zabiera się do powtórzenia propozycji *ad Turnum* stanowi Rycerskiemu. — Posłowie Litewscy ci co i wyżej występują z miejsc swoich na śrzodek Izby, czytanie tamują. — Naostatek gdy po mimo ten opór na żądanie większej części Izby propozycja ogłoszoną została, i Woiewodztwo Krak: z porządku wotować zaczęło. — Posłowie Litewscy opponujący się Propozycji, oświadczają protestacją, i nie chcąc wotować, jedni z Izby, inni z miejsc swoich ustępują. Po skończonym wotowaniu przy ogłoszeniu ilości zdań, było wotow,

Senatorów i Ministrów *Affirmative* 10.

Negative 4.

Stanu Rycerskiego *Affirmative* 41.

Negative 7.

Junctim *Affirmative* 51. *Negative* 8.

JP. Grzegorzowski Płocki żąda podniesienia swego projektu, pod tyt: Zalecenia Deputacyi examinem woyska zatrudnioney, aby stanu tegoż woyska, ilość, rangi, starszeństwo, zasługi, dawność, sposób dostąpienia rang, i t. d. naydokładniejsze opisanie Stanom seymuiącym przyniosła.

Czyta JP. Sekretarz seym: projekt takowy. Na który gdy za zapytaniem JP. Marszałka nie zachodzi iednomysłna zgoda, głosi propozycyą *ad Turnum*: — Czyli projekt JP. Grzegorzewskiego Płock: zalecenia Deputacyi do examinu stanu woyska Rzpltey wyznaczoney ma być przyjęty? lub nie?

Ma być przyjęty *Affirmative*.

Nie — — — — *Negative*.

Po ogłoszoney takowey przez JX. Referendarza Propozycyi szedł *Turnus* Senatu. Potym stanu Rycerskiego.

Z ogłoszoney większości zdań okazało się wotów:

Senatorów i Ministrów *Affirmative* 10.

Negative —

Stanu Rycerskiego *Affirmative* 42.

Negative 22.

Junctim Affirmative 52. *Negative* 22.

JP. Alexandrowicz Smol: podaie projekt przedłużenia czasu nakazaney dla Hetmanow przysięgi dla słabości JP. Kosiakowskiego Hetmana W. W. X. Lit: do dnia 20. 8bris roku bieżącego.

Czyta JP. Sekretarz seym: projekt takowy, który po zapytaniu JP. Marszałka seym: trzykrotną iednomyslnością w prawo zamieniony został.

Potym czyta JP. Sekretarz seym: projekt JP. Łoborzewskiego Czern: zalecenia, aby pensye Gener: Artyl: Lit: umiarkowane zostały, tudzież dobra tychże Generałow prawem 1775. i 1776. na dochod onych przeznaczone, na rzecz skarbu Rzpltey obięte były.

JP. Łoborzewski Czern: tłumaczy się, że nie końcem wymierzenia pociskow przeciwko osobom, ale w celu zwiększenia dochodów skarbu Rzpltey takowy fundusz wynaleziony. iako własność istotnie Rzpltey należną w projekcie przynosi, i zapytania na niego zgody żąda.

JP. Narbut Lidzki zgadzając się na myśl tego projektu, niektóre w nim wyrazy w wstępie projektu położone chce mieć poprawione, i swoje uwagi przekłada. Nayprzod, iż w projekcie iednym dwa prawa nie mogą być mieszczone przyzwolicie, tu zaś ten błąd uważa, gdy pisząc o dobrach Artyllerycznych, determinować zdaje się *per indirectum* 4tey części pensyi i Listy Cywilney odcięcie, zaś w Instrukcyi

zmniejszenie Ministeriów, a przynajmniej pensyi do połowy zkasowanie takowemu punktowi sprzeciwia się. Powtórze uważa być zawiedzioną wiarę publiczną, ieśliby Possessorowie arendowni za Kontraktami od JP. *Kronemana* administrującego temi dobrami będący, albo od Dzierżawy usuwani, albo do kalkulacyi pociągani byli.

JP. Marszałek seym: takowe wnioski radzi w sposobie dodatku podać.

JP. *Łoborzewski* Czern: na wnioski JP. *Narbuta* Lidskiego czyni dokładne tłumaczenie. Nayprzód zezwala na odmianę kilku słów, w istocie nie znaczących, dla wstępu do projektu użytych, lecz co do 4tej części pensyów Listy Cywilney, wniosku takowego na fundamencie prawa na tym seymie świeżo zapadłego wspomnianego nie odstępuje. Dowodzi dalej, iż gdyby były jakie kwestye wynikały, tedy sąd na nie jest już w projekcie oznaczony. Konczy: iż gdy się Stanom zdawać będzie, może być w nim dodane, zachowanie Kontraktów Possessorom do roku.

Liczne głosy żądają mieć projekt JP. *Łoborzewskiego* bez żadnych dodatków.

JP. *Witamowski* Zakr: swoje uwagi nad tymże projektem czyni.

JP. *Grodzicki* Krak: w zamiarze dochodzenia funduszów Rzpłtey podaje projekt zalecenia Kommissyom edukacyinym O. N. aby rachunki dochodów ułożyły, oraz *Sancita* wszelkie Konfederacyi Targowickiey zkrzywdą tychże funduszów zasfzle za nie ważne deklarujący.

Czyta JP. Sekretarz projekt takowy. — Na który gdy za zapytaniem JP. Marszałka iednomyslna dała się słyszeć zgoda, JP. *Domeyko* Kowieński żąda deliberacyi.

JP. *Zambrzycki* Nurki podaje projekt zalecenia Deputyom examiniującym Dykasterya, aby o funduszach docieczonych, swojego przeznaczenia chybiających Stanom doniosły.

Gdy nad projektem JP. *Łoborzewskiego* Czern: niektóre zachodziły spory:

Czyta JP. Sekretarz seym: Projekt JP. *Choźki* Olsmit: Zalecenie Kommissyom Skarbowym, i Edukacyinym O. Nar: Po niektórych nad tymże sporach, gdy dla spóźnionej pory propozycyi ad Turnum formowania nie dozwalano:

Król Jmć: „Lubo tak potrzebne, i tak żądane projektu „chciałbym mieć skończone, ale gdy do tego nieprzychodzi, „solwuję sessyą do dnia iutrzeyszego na godzinę 4tą, a De- „putacyą traktującą zachęcam, aby czyniła przygotowania

„do Aliansu między Rosyją a Rzpltą układać się mianego.”
Trwała ta festiwa do godziny po 11. w nocy.

K O N S T Y T U C Y E.

Zalecenie Deputacyi do Formy Rządu wyznaczoney. Do Akt podana 8. Odob. 1793.

Gdy już powyższym Seymu teraźniejszego prawem, zalecone zostało WW. Hetmanom W. X. Lit: i W. Regimentarzowi generalsnemu w Koronie ułożyć *proiectiv* Etaty woysk O. N. zgodnie z potrzebą i sposobnością, w jakiej Rzplta znajduje się, i takowe Etaty chcieliśmy mieć złożone przed Deputacją do Formy Rządu wyznaczoną; Przeto My Król za zgodą Stanów skonfederowanych seymujących, chcąc ułatwić uskutecznienie takowego zamiaru, zlecamy teyże Deputacyi, aby z podanych sobie Etatów uformowała takowe, któreby odpowiadając dostrzeżoney przez nią sposobności skarbow O. N. łatwy ofiarowały nam przy nastąpić mającey decyzji wybór. Tym końcem Deputacja przystępując do takowej zleconey sobie czynności, za najpierwsze mieć będzie prawidło, aby żaden ułożony Etat nie przewyższał liczby 15,000. woyska w obydwóch Narodach, ani nieuszczuplał onegoż niżey liczby 12,000. a w układzie Etatów takowych, zachowa Deputacja tę regułę, iż w Etacie na 15,000. położy 8,000. na Koronę, 7,000. na Litwę, w Etacie na 14,000. położy 7,000. w Koronie, a 6,311. w Litwie, w Etacie na 13,000. położy 7,000. w Koronie, a 6,000. w Litwie, w Etacie na 12,000. położy 6,500. w Koronie, a 5,500. w Litwie, które to Etaty w tey proporcji lub innej, z dochodów umiarkowaney, zamykać będą w sobie Gwardye nasze Królewskie, korpusy Artylleryi, Inżynierów, tudzież w proporcji woyska Sztaby generalne, Hetmanow, Generałow, Inwalidow pieszego i

konnego żołnierza: Spółb zredukowania *projective* woyska, przedsięwzięty będzie, albo przez zmniejszenie generalne w części każdego korpusu, albo też przez zwinienie całkowite niektórych, mając oraz baczną na Sztab generalny. Wyrachowana także będzie summa na zapłacenie Gaż Officerom, którychby zredukować przypadło, a bez kompensacyi sprawiedliwej nie zostawimy, które to całe dzieło zakończone w iak najprędszym czasie, podane nam do decyzyi być ma.

Zalecenie Deputacyi do examinowania Stanu Woyska Rzpltey wyznaczoney. Do Akt podane dnia 8. Octobra.

My Król za zgodą Skonsfederowanych Seymujących Stanów, widząc woysko nasze w tak smutney sytuacji, iaką jest publiczności wiadoma, a chcąc każdemu w tymże woysku naszym służącemu należytą wymierzyć załugom sprawiedliwość; Zalecamy Deputacyi do wyexaminowania tegoż woyska przez nas wyznaczoney, ażeby nam przyniosła Listę starszeństwa i załug wszelkiey rangi od całego woyska naszego Officerow, zaczawszy od Hetmana, aż do najmłodszego Chorążego *inclusivé*, z wyszczególnieniem w każdym rządym woysku praktykowanym, kto? i od iak dawnego czasu służy w tymże woysku? przez iakie stopnie przechodził? i iak długo w każdym z nich służył? Kto z boku nie służył w tymże woysku, wszedł do niego? za iakie załugi? i czyli opłacił? lub darmo wziął stopień? czy nie wziął dawniey iakiego stopnia w woysku bez opłaty? nie sprzedał go? a powtórnie bez opłaty czy nie wszedł na iaki stopień? Kto z zagraniczney służby wszedł? i iak długo służył w woysku zagranicznym? w iakiey randze? i iakie ma na to dowody? a w iakiey randze jest do woyska Rzeczypospolitey przyjętym? i czy opłacił range? lub one darmo wziął? Kto przez fortragowanie przeciwko Prawu i Sprawiedliwości jest pokrzywdzonym? przez kogo? i w iakim sposobie? Nakoniec: kto? gdzie? i iakie załugi okazał w potrzebie Rzeczypospolitey. W celu zaś takowego usku-

tecznienia przez Deputacyą zleceń naszych, mieć chcemy: aby WW. Hetmani W. X. Litt: i Regimentarz mieysce Hetmanów Koronnych zastępujący, natychmiast kazali w Kancellaryach swoich ułożyć Schemma do porządku, i iak naydokładniejszego zapisania, tych wszystkich w szczególów wyżej wymienionych, i takowe schemma przyłączyszy do niniejszego naszego zalecenia, aby do całego woyska rozzesłali, wydawszy ordynanse nakazujące, iżby każdy z generalnego Sztabu, podał się rzetelnie do takowej listy, z wszelkimi szczegółami wyżej wymienionemi, pod rygorem odsądzenia od rangi, w przypadku nierzetelnego podania się; w Artylleryi zaś, Brygadach Kawaleryi Narodowej, w Regimentach i Pułkach, tudzież w Batalionach, i Chorągwiach osobno eksystujących, aby Kommandanci onych to zalecenie nasze odebrawszy, wszystkim Officyerom Podkommendnym swoim przeczytali, i ogłosili, siebie i wszystkich Podkommendnych Officyerów swoich, do takowej Listy rzetelnie zapisali, pod rygorem także odsądzenia od rangi, w przypadku nierzetelnego zapisania kogo; a takową Listę z podpisem wszystkich Sztabu i Ober Officyerów przytomnych przy każdym Regimentcie, Pułku, lub Brygadzie, sobie odesłać nakazali, naydaley w przeciągu niedziel 3ch. Które to Listy zebrawszy od wszystkich Korpusów, ciż WW. Hetmani i Regimentarz Koronny, mają podpisać rękami swoimi Oryginały, i Deputacyi oddać. Deputacya zaś z tych wszystkich generalną Listę ma ułożyć, i tę wydrukować kazać, i do Nas Seymujących Stanów w iak nayprędzszym czasie przynieść. Ci zaś wszelkiey Rangi Officyerowie, którzy przez kogokolwiek i iakimkolwiek sposobem, z krzywdą swoją wycisnieni zostali ze stopniów zasłużonych, i przy korpusach się nie znajduią, prosto do Deputacyi mają podać swoje dezyderya, a ta wyexaminowawszy każdego, opinią swoją do Nas przynieść projective.

U W I A D O M I E N I E.

Deputacya Kwatermicza Miasta Warszawy niebędąc wstrzymaną od prac dalszych, przeciągiem roku,

w pilnowaniu iey poruczonego Kwaterunku, łożonych: Gdy tak bieżącego kwartału komorne, i drzewo dla generalnego Sztabu woyska *Rossyjskiego* dostarczone, iako też te same potrzeby w zbliżającym kwartale ma zastępować: Zaś percepta dotąd weszła, niewyrównywa licznym widokom tego ciężaru, zmuszoną się być widzi przeto obwieścić wszystkich Dziedziców i Possessorów domy w Warszawie posiadających, iżby ci (równie iako i Retenbywszych kwartałów winni) *referenter* do Taryffy generalney i Kwitow, z kwaterunku opłaconego, wziętych, na Ratusz Miasta Starey Warszawy, na dzień 20. miesiąca terażniejszego Października 1793. końcem nowych wzięcia kwitów znosili, i takowy naywcześniey skutecznie. — W Warszawie na sessyi Deputacyi Kwaterniczey dnia 12. miesiąca Października 1783. Roku.

Ignacy Andrychowicz Prezydujący mpr:

Franciszek Gautier L. M. S. W.

Mikolay Witthoff G. M. S. W. mpr.

Felicyan Gotti G. M. S. W. Ass:

Ignacy Malczewski Sekr: D. K. M. W. mpr:

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

ANGLIA.

Z Londynu d. 24. Września. Na fregacie nazwanej *Akwilon*, 6ty syn Króla Jmci August Fryderyk z *Gibraltaru* przybył do *Portsmouth*. Tak dalece jest chory dotąd, że na ląd go przenieść nie odważają się.

Nikt nie mógł dotychczas wysledzić, kto to jest sławny *Gaston* zawsze naczelnik *Royalistów* ogłaszany; teraz przybyli tu niektórzy z Departamentu *de la Vandée* dali nam tłumaczenie o exystencyi tego *Gastona*, którego istność dla publiczności tak długo była nie wyrozumianą zagadką. Ow nazwiskiem *Gaston*, co pierwszym był dowódcą partyi *Malkontentów*, czyli *Royalistów*, był *Perukarzem* z *Rhedon*

miasta *Bretanii*. Zostawał on dawniej w woysku, w którym był Szerżantem Infanteryi. Ten zebrał najprzód do 600. ludzi, i z temi powstał przeciwko Patryotom. Kilka potym odniósł zwycięstw, i znaczne łupy zebrał. Zabity potym w utarczce (jako w Konwencyi donoszono) a iego woysko rozproszone było. A że imie iego pierwsze, tyle rozruchow sprawiło, wielu potym następowało Dowódcow rozproszonych iego woysk. Ci walcząc z Patryotami, nie sądzili rzeczą przyzwoitą zwać się własnymi nazwiskami, ale kilka z nich za *Gastonow* ogłaszali się, i ztąd owe proklamacye, niektóre czyny wojenne i zwycięstwa pod imieniem Generała *Gaston*.

Toulonu wzięcie przez woyska nasze zawraca tu wiulu głowy. Kilkanaście słydzanych było panegiryków Admirala *Hood*, którego zdrowie często spełniane bywa. Proklamacyą tegoż następującą do Francuzow przed wzięciem portu, złotem wyryto literami: = Od 4. lat jesteście na sztych wyśadzeni Rewolucyi, która was w bezprawiaach pogrążyła, i w iarzmo niektórych ambicyą panowania tchnących wprzegła. Tacy w ruinach u was zagrzebali wżysstek rząd i prawa. Cnotę zniszczyli, a zbrodniom nadali nietykalność, gdy przedsięwzięli zaraźliwą naukę po całej Europie rozsiać. Ustawicznie coś tam wam szeptano o wolności, ale tylko aby ją tym pewniey wydarto. Prawili, że dla osoby i własności współ-braci święte uszanowanie należy, ale sami ani względem osob, ani względem własności nieokazali przykładu na sobie. Zawzięli się przeciwko nadużyciu Królewskiej władzy, aby sami własną tyrannią na wylewie Królewskiej krwi ugruntowali. Handel wasz zniszczono, Rolników oderwano od pługa, głód wam najstraszniejszy zagraża. Tak żałofna sytuacya naturalnie musiała doić serca sprzymierzonych Mocarstw, a innego zbawiennego środka na tak liczne zło nie znaleziono, iak przywrócenie Królewskiej władzy. Na dokonanie więc

tęgo dwoiakięgo zamiaru: *Buntownikow poſkromić, a Krolewſką doſtoynoſć podzwigniąć, Władzę powierzoną mi, ia wam ofiaruję wolnoſć. Powiedzcie mi ſłowem! Spuſćcie ſię na Narod kochający wasz honor. Słowo tylko, a jużem u was, i uwalniam was z kaydan. — Na okręcie *Victory* 23. Sierpnia 1793. Roku. Hood.*

Na wiadomoſć przywiezioną tu przez okręt z *Breſtu* przybyły o zbuntowaniu ſię maytków na tamieczney Francuzkiey flocie chodzi tu pogłoſka, że *Breſt* przykła-dem *Toulonu* chce ſię poddać Generałowi *Howe*. A Miasto *Rennes* ma być w Kontrarewolucyi.

BELGIUM.

Wypis z liſtu piſanego od pewnego Francuza dnia 25. Wrzeſnia z Bruxelli. Zda ſię, iż opuszczenie *Dunkierki* i nieſzczęśliwe zatym naſtępujące skutki, których ſprzymierzone doznały woyska, zupełnie cały plan teraźniejszy kampanii zepsuły. Dotąd niewidać innych obrótów armii złączonych, tylko aby zaſłonić *Flandryą* zachodnią od tegiey ſiły Francuzów uſtawicznemi napaſtowaną wycieczkami. Wiele przechodzi przez *Tournai* nowę artylleryi do obozu *Xcia de Cobourg* ſtojącego pod *Menin*. Co ſię tycze woysk Francuzkich, te zabrawszy wielkie magazyny w *Furnes*, nieco ſię zacoſnęły ku ſwym granicom, ale z tych wpadały do zachodniej *Flandryi*, gdzie zboże, bydło, konie i bogate ſprzęty gwałtownie zdobywszy, do niezmiernych ſwoich przenoſzą obozow-

Nie można wątpić, iż wygrana Francuzów pod *Hondscote*, odegnanie od *Dunkierki* nieprzyjaciół i wrócenie ſię znowu do *Belgium*, owę to równowagę wojenną do dawnieyſzego powróci ſtanu.

A komuż (dodaie także liſt) winniſmy te wſzyſtkie dziwy, ieżeli nie *Sansculottom*? komuż ieżeli nie Generałowi *Houchard*, którego *Cuſtine* ogłoſił być wcale nikczemnym do boju, i tak za dawnego rządu wyrażano, za ordynaryinego wcale miano ocze-ka, (jakich zwano *une culotte de peau*) to ieſt, że

biedny mizerak przez rany i uługi przyszedł przecie do Poruczeństwa dragonii, z kąd awansować dalej nie ma po spolicie żadney nadziei.

Nayzaślepieńsi nawet *Muscadini*, czyli Arystokraci dzisieysy, którzy niewidzą żadnych w Republikańach zasług, przyznać muszą iednak *Houchardowi*, którym dawniey pogardzali, iż okazał w terażnieyszych okolicznościach i roztropność pomiarkowaną sławnego *Turenne*, i mestwo nieustraszone ogniściego *Condousza*.

To iest naydziwnieysza, że Generałowie nasi dziwnym przychodzą sposobem do tey doskonałości, która zastanawia naydoskonalszych nawet woioowników. Tak *Doppet*, który Generałem iest nad woyskiem przy *Alpach*, przez długi czas był samym tylko Medykiem. Generał *Rossignol*, który przyrzeka wygnać nieprzyjaciół z kraiu *Rzpltey* za dni 15. był powozicielem drew do Paryża wprowadzanych. *Carteaux*, co *Marsylią* podbił, i obiecuie wkrótce Anglikow z *Toulon* wygnać, swoje talenta z większą ieszcze prętkością swiatu odkrył. W roku przeszłym był cale pomiernym portretow Malarzem. Ten w *Valenton* niedaleko Paryża, terażnieyszego Deputowanego w Konwencyi Narod: obywatela *Albitte*, gdy u Plebana dla poratowania zdrowia i powietrza świeżego przebywał, mizerny portret odrysował. Tenże *Albitte* w krajach południowych teraz Reprezentant ludu Francuzkiego rzekł do *Carteau*: Ze złego, iakim byłeś, gwazdacza, walecznym zostałeś Generałem. . . . I będzie takim (dodaie tenże) póki niedoczeką się nadgrody pod guillotyną, ponieważ ten los potyka naybiegleyszych naszych Generałow, którzy naywiększe okazali dowody uług swych dla Oyczyzny.

FRANCYA.

Z Paryża dnia 22. Września. Stanął był Dekret Konwencyi Narodowej na zniesienie w krajach Rzeczypospolitey nauk Teologii, Prawa i medycyny, sta-

nowiacy oraz, aby instrukcyja publiczna¹ dzieliła się na 3. klasy; ale gdy nastąpił wniosek do teyże Konwencyi, iż się takowy Dekret przeciwi równości prawey, nowy postanowiono dekret, iż 5. Sessye każdego tygodnia poświęcone będą na instrukcyję publiczną.

H O L L A N D Y A.

Z *Hagi dnia 24 Września*. W przeszłą Niedzielę przejeżdżał tedy Angielski Kuryer do Peterzburga. Treść Depeszw jego (ieśli to pewna) ma w sobie Deklaracyą Gabinetu W. Brytanii, która uzna to za posilkę Imperatorowey Jeymci, gdy ta Monarchini Królowi Sardyńskiemu da swoją Gwarancyą i żądanych Subsidiów pozwoli.

Stany Hollenderskie i Fryzyi wschodniemy od Szrody już zgromadziły się. Celem obrad ich ma być uformowanie 3ciey Kolumny Hollenderskiego woyska, pod Komandą Xcia Fryderyka *Hessen-Cassel* Gubernatora *Mastrychtu*. Przeznaczone na to korpusa odebrały natychmiast rozkaz złączyć się z armią. D. 15. t. m. Pułkownik *Graff Wolf* i Maior *Amadés* na rozkaz Xcia *Cobourga* rekoneskowali Oboz w *Maubeuge* z 50. letkiew iazdy, ale oskoczeni od Francuzow i do miasta w niewolę zaprowadzeni.

N I E M C Y.

Z *Oholic Lipska dnia 15. Września*. Landau teraz do koła otoczony Pruskim Obozem, aż do strony gór *Arzheim* i *Wolmarzheim*, ale i ta część w tym tygodniu ieścoze zupełnie będzie zamknięta. Oszańcowania, które się dzieią z strony Niemieckiey, podług żądania idą, pomimo czasem daiącego się słyszeć strzelania z fortecy.

Z *Lipska dnia 16. Września*. Wczoray po południu o 3ciey godzinie Król Jmć Pruski w naylepszym zdrowiu od armii tu powrócił, i stanął w Hotelu *de Saxe*. Wieczorem bawił na komedyi, a nazajutrz o w pół do szóstey ranney ruszył w podróż do *Frankfurtu nad Odrą*. Xiążę *Landgraff Hessen-Cassel* także też tu onegdaj ziachał, i stanął u Xięcia następcy syna swego tu na edukacyi będącego. DODA-

KORRESPONDENTA KRAIOWEGO
Y ZAGRANICZNEGO.*We Wtorek dnia 15. Października 1793. Roku.*

Dalszy ciąg Konstytucyi pod tytułem: *Ustano-
wienie Kommissyi do rozsądzania Sprawy
upadłych Kraiowych Bankow.*

A ponieważ Banki, dla których terazniejszy Sąd prze-
znaczamy, mają w Skarbie Naszym Królewskim summy zna-
czne, przeto karty i wszelkie Dokumenta, szczególnie Ban-
kom przez Nas Króla dane, a nie przez też Banki od kogo
innego nabyte, w tym Sądzie na rzecz wierzycielow po roztrzą-
śnieniu onychże przyznane być mają. Inne zaś choćby
przez też Banki nabyte, do oddzielney Kommissyi dla Nas
Króla na to wyznaczyć się mającey należeć będą; i te *ante
omnia* rozsądzone być mają; która Kommissya po rozpo-
znaniu i zalikwidowaniu na satysfakcyą Kredytorow Banko-
wych do terazniejszyey Kommissyi odeszłą. Jaki zaś przez
Nas Króla fundusz na satysfakcyą Wierzycielow naszych
przeznaczony zostanie, zarówno po między wszystkich Kre-
dytorow w obydwoch Kommissyach czyniących podzielony
będzie, i Eksekucya do tego funduszu, a nie do innego ma
się rozciągać. Dłużników masy i innych, kogo i komu in-
terefs wymagać będzie, z terminem do stawienia się w Są-
dzie Sześćcio-Niedzielnym, za poprzedzającym położeniem Po-
zwow Possefsyonatom w własney Possefsyi, tudzież w wła-
snym Powiecie i Juryzdykcyi zeznaniem, niepossefsyonatom
zaś, do rąk, lub w Kancellaryi, niemniej onych Publiczne-
mi Gazetami obwieszczeniem, zapozwać nakazawszy, cho-
chiażby w Sądzie niestawiających, albo od niego odstępują-
cych, bez czynienia poprzedzającej konwikcyi zaraz na pier-
wszym terminie do zapłacenia summ na terminach opisanych
(ieżeli by te jeszcze nie przyszły) i nadgrozdzenia pretenzyi
flusznie do nich należących z mocą rozpoznania wszelkich
Tranzakcyi i Dekretów, lecz nieostatecznych, i nie tych,
których moc Prawa za niewzruszone postanawia, za użyciem
rygorow i eksekucyi mieyscowych nawet z pomocą woysko-
wą, podług zwyczaju i Prawa *respective* każdego Kraiu zo-
bowiążać; które to Woyskowej pomocy, gdy Kommissya,
od któreykolwiek Kommandy w różnych Woiewództwach będą-
cey, końcem skutecznienia oczywistego, lub zaocznego

Wyroku Sądowego (który zapadły równą exekucją z Dekretem oczywistym mieć powinien) rekwirować będzie, odmówiona przez nikogo pod ostrością Prawa i Artykułów Wojskowych być nie może. Równie takowa pomoc Wojskowa, gdy przez ten Sąd wspólnie Sądownictwo z Kommissarzami Dworów Sądiedzkich mając, od dóbr ruchomych i nieruchomości, lub Osób Debitorskich za granicą będących rekwirowana będzie, odmówiona pod żadnym bądź pretextem być nie powinna; a względem takowej pomocy dla Sądu Kommissarskiego, i jego wyroków, prędkiej i nieochylniej exekucji zapewnienia i zareczenia, WW. Pieczętarze Narodowi traktować będą z Ministrami Dworów Wiedeńskiego, Petersburgskiego i Berlińskiego. Dłużnicy masy Bankowej, małoletni i nie emancypowani według przepisu Prawa 1768. 1776. i 1778. sędzeni być mają. A tak dłużni Bankowi, tak Polski, iako i Zagraniczny, gdy summy od siebie przysądzoney, na terminie oznaczonym do Kasy Bankowej nie zapłaci, dobra jego ruchome i nie ruchome (nie zajmując wszakże poprzedniczych Praw, na tychże rozciągających się, aby tylko nie kondyktowych) Kommissya w Sekwestr obeymie, Inwentarz naydokładniejszy stanu ich intryaty, & *omnium fundi communitalium* spisać nakaże, i oneż w ręce Administratorów Masy Bankowej (*salvo* iako wyżej *ex ase calculo*) odda; jeżeli zaś dłużnik Bankowy od ozaftu obciążenia dóbr jego, naydaley w Rok summy od siebie należącey nie zapłaci, tedy dobra jego sposobem, iako wyżej obciążte, a z wszelkiego Prowentu, przyślad mieysca szacunku, zabudowań, Lasow, i tym podobnych wszystkich Artykułów szacunek podwyższających otaxowane (w proporcjonalnej wszakże względem długu do Banku winnego części) *per plus offerentiam*, nigdy jednak niżej nad taxę przedane być mają, którey to sprzedaży sposob i urządzenie, Kommissyi oddajemy, a Urzędy wszystkie nakazy teyże Kommissyi końcem skutecznienia wyroków niezwłocznie dopełniać, pod odpowiedzialnością w tymże Sądzie, za wszelkie prześpięstwa winne będą. Dłużnicy zaś Possefsyi i Funduszu żadnego niemający, jeżeli na oznaczonym terminie satysfakcyi nieuczynią, z osoby odpowiadać, lub zareczyciela *pignus sufficiens* odpowiedzi mającego, stawieć mają, a Zareczyciel na przedłużonym nieco dalej przez Sąd Terminie, jeżeliby nie zapłacił, dług winny z majątku Zareczyciela poszukiwany być ma. Równie dobra Bankowe i ruchome, wszelkie sprzęty Mobilia, srebra, kleynoty, Inwentarze, przez użyte do tego przyłączone osoby otaxawwszy; oraz dobra wszelkie nieruchomości, tak w Kraju, iako i za granicą leżą-

ce, z wszelakich dochodów Ziemi, Lasów, i przysady mieysca użytków, iak nayściśley wyciągniętych otaxowania Budowy, i wszelkich powierzchowności, za użyciem do tego koniecznych środków, iak naydokładniey oszacowawszy, przez Publiczną Licytacją (nigdy iednak niżej nad taxę) sprzedać nakazą, teyże i wszelakiey Licytacji, sposob, mieysce, i czas opiszą, i Publiczney wiadomości naymniey Dwunastą Niedzielami, pierwey przez Gazety Kraiowe i Zagraniczne doniosą, Kalkulacya z Prowentów dobr do czasu ich sprzedaży, tudzież wszelkich Percept przez Administracyą zarządzanych, oraz wszelkich innych funduszów, czyli to przez siebie, czy wyznaczone do tego Urzędy (z mocą poznania, poprawienia, lub uchylenia ich dzieł) odbiorą; a z tego wszystkiego dopiero Masę ogólną Fortuny, tak *respectivé* każdego Banku, iakoteż i ich Dłużników ustanowiwszy; Prawa i pretensye Kredytorów zalikwidują, i te któreby bądź od Oryginalnego Debitora, to jest: Bankiera, bądź od Prokuratorów Masy, a nareszcie od Kredytów iednych przeciwko drugim pod wątpliwość i kwestyą podane były, rozpoznają, i podług słuszności, za użyciem wszystkich probacyi stopniów rozstrządają. Zachodzące wzajemnie między Kredytorami i Bankami obrachunki, za poprzedzającymi wszelkimi probacyami i przysięgą (iako Dokumenta Bankowe na satysfakcyą swojego obrachunku nie były nabyte) takowe obrachunki Dokumentami Wierzycielów mają bydyć kompensowane.— Gdzieby zaś (*Ciąg dalszy tego prawa w następujących Korrespondencyi dodatkach.*)

Uniwersał Konfederacyi Woiewodztwa Brzeskiego Litewskiego.

Miehał Zaleski Woyiski W. X. Litt. Marszałek wraz z Konsyliarzami Konfederacyą Woiew. Brzeskiego Litt. do Aktu Konfederacyi Targowickiey stosowną reprezentującymi.

Wszystkim w powszechności i w szczególności każdemu JOO. JWW. WW. Naszym Wielce MPanom, Duchowaym i Swieckim, Urzędnikom, Obywatelom, i Mieszkańcom Woiew. Brzeskiego Litt. do wiadomości podaiemy: Iż dotąd sprawując Urząd usługny kłęskom, na które wydana Oyczyzna Polaków, smutni, smutnym współ obywatelów naszych

zdarzeniom, pełniliśmy pomoc, lub ucześnictwo; kończyć ten urząd nakazała ustawa nowego związku w Seymie dnia 16. Września w Roku teraźniejszym nastąpiona, i ogłoszona Uniwersałem przez JW. Bielińskiego Marszałka Seymu i Konfederacyi Seymowej dnia 17. Września podpisanym: Skwapliwe posłuszeństwo pełniemy ustawie, też ustawę i naszą do iey wykonania powolność powszechności donosząc. Już przestaiemy służyć publicznemu użyciu, a służby naszej przez czternaście miesięcy pełnione dowody i Akta składając w ręce ustawą przeznaczone w Juryzdykcyi Ziemskiej, każdego współobywatela naszego mieć ostrzeżonym życzymy, iż czynów naszych i przyczyn, z których wynikały urzędowe działania, znajdzie pamiątki, i usprawiedliwienia w Dziennikach, Protokołach, i Rekwizycyach do nas podawanych, które na ten koniec zachowane w Juryzdykcyi Ziemskiej składamy. Schodząc z urzędu, którego obowiązków stróżem, samo tylko było sumnienie nasze, czuiliśmy, iż nas powinność stawia przed sądem publicznym, i potomności; winy uniknąć było nam łatwo, i nie trwoży nas wyrok, którymbyśmy o winę byli skarżeni, lecz powołanym do podziału i miarkowania klęsk, i cierpień powszechnych, trudno było znaleźć drogę zaślugi, sama słuszność w tym powołaniu, że od wspólnych cierpień nie ochraniała nikogo, razła wszystkich; niewinnemi tylko, nie zaś zaśluzonemi byź nam w przeciagu urzędowej służby naszej zostawiona była sposobność, i niewinnemi jesteśmy. Zamieszanie, skłóciwszy wszystko, wszystkie władze kraiowe przerwało, a zniewalając nas do urzędu, stać się nam kazało baczniemi na wszystko, a niewspartemi niczym; razem było potrzeba i byź wszystkim, dla wszystkich, i czuć się niczym; razem kazała konieczność, i grozić tym, których zamieszanie powoływało o winę, i kazała ludzkość ochraniać wszystkich, a gdy znowu od klęsk osobnych zaślonić,

tych co skazanemi być mogli, ludzkość wzruszała? klęski ogólne czynić wspólnemi dla wszystkich zniewalała ta smutna słuszność, której słuchając, i my pełnili żałosną powinność, i Obywatel wykonywał ze łzami skazanie. Wszystko straciło warunki, bezpieczeństwa i ocalenia; skarb publiczny był niebażności wydany bez władzy, która go dozorować miała, ochrona, i ocalenie ziednane zostało, i szanowaliśmy tę świętą własność niedopuszczając użycia, komu użycie zakazane być mogło, aż póki nie została przyznana prawność rozrządzeń Kommissyi Skarbowey, która z rąk swoich poborców wszystko w całości obiera; Lubo Uniwersały generalney władzy ogłaszały dla Konfederacyi miejscowych przeznaczenia opłaty, lubo przez ogłoszenia publiczne obciążywane były dla wydatków miejscowych wsparcia, lubo Przześwietne Woiewództwo Brzeskie iak inne kraiu naszego części, obowiązane było do złożenia, i złożyło przez dwie raty po pół-złotego z dymu, i lubo wydatki były konieczne, i nieuchronne potrzeby ich opędzenia, wszakże gdy urzędowe przełożenia nasze, ani w Konfederacyi Generalney, ani w Kommissyi Skarbowey nie ziednały wyrozumienia, i żaden fundusz potrzebom oznaczony nie został? Myśmy się niedopuszcili przywłaszczeń, i żaden szeląg należący do cudzey władzy, przez naszą władzę dotkniętym nie był. Nakazany był w prawdzie przez Konfederacyą Generalną pobór sześć groszy z Dymu wynoszący, który miał służyć zastąpieniu wydatków miejscowych, lecz gdy trzeba było zniewalać, żeby obywatel to znosił, co było do zniszczenia jego przydatkiem, a co małym było potrzeb koniecznych zastępowaniem, zostawione to było samey dobrowolności, a rachunek obiaśni, iak mała porcja wniesiona została. Wie powszechność iak nieuniknione były prowiantu i furazów dostarczenia dla woyska, tych część złożona była z tey masy, która rozrządzona przez ustawę Seymową na

na woysko kraiowe, a zalegała na obywatelach, część druga rozrządzoną została, przez Konfederacyą za rekwiizycyami komend Rosyjskich i za nakazem Konfederacyi Generalney powtarzanym. Ciężar bydz niemógł odwróconym, ani mógł bydz ulżonym, tylko przez wspólność znoszenia; i wtakim celu rozrządzała Konfederacya proporcjonalne i równe z dymów składania. Co od pilności i baczności zależeć mogło? W tym dobrowolnych nie było opuszczeń, a jeśli jakie uchybienia bydz postrzeżone mogłyby? nie wynikaia one z uchybień sumnienia i czystych chęci tych obywatelów, których do służenia złym losom powszechnym z pośrząd siebie przeznaczyła powszechność. Od dawna obiecywana dostarczonych, i w przechodzie przez woyska branych prowiantów i furazów zapłata, była troskliwie szukana; Pokilkakroć czyniała odezwy, pokilkakroć Delegacyą wysyłała Konfederacya miejscowa do Grodna dla rachunków, i odzyskania zapłaty; cena do różnych czasów stosowna była deklarowana publicznie, tey się kassa nieodmiennie trzymała, i podług tego przy ostatecznym wyffianiu Delegowanych, z wyrachowaney summy *Trzydzieści czterech tysięcy sześciuset piętnastu Rubli, i kopiek ośmiudziesiąt ośmiu*, potrącono na omyłkę *sześćset trzydzieści sześć Rubli, kopiek czterdzieści dziewięć*, które zaświadczone przez rewers, a wypłacono w złocie, sztuka, po trzy Ruble i kopiek trzydzieści, w Talerach po dwa Ruble rachowanych, summe *Trzydzieści trzy tysiące dziewięćset siedymdziesiąt dziewięć Rubli, kopiek trzydzieści dziewięć*. To jest w złocie Czer: *Złotych sztuk Ośm tysięcy piętnaście*, w Talerach *bitych sztuk dwa tysiące i moneta Rosyjską Rubli trzy tysiące pięćset dwadzieścia ośm, kopiek ośmiudziesiąt ośm*. Summa ta po zbrakowanych i od opłaty wyłączonych kwitach niektórych, za produkta od wstąpienia woysk Rosyjskich do dnia 1. Marca R. 1693. brane i dostarczone jest wypłaconą; do zupełności opłaty zalega jeszcze w kassie Rosyjskiey Rubli Tysiąc sześćset

dwadzieścia, kopieek sześćdziesiąt pięć, w pomyłkach rachunkowej kancelaryi zamitrężone, które do dochodzenia zostały; i zostaie do pozyskania waleor produktów przez Marzec, Kwiecień, i May, Roku terażniejszego dostarczanych, a zaświadczonych przez kwity komend Rosyiskich, wynoszących żyta cztertwerty dwa tysiące szećset ośm, garcy czterdzieście i $\frac{3}{4}$. Krup cz. twerty dwieście sześćdziesiąt trzy, garcy sześćdziesiąt dwa, i $\frac{2}{5}$. Owsa cz. twerty dwa tysiące siedmsset czterdzieści sześć, garcy dziewięć, i $\frac{1}{10}$. Siana Padow dwadzieścia sześć tysięcy, czterytysia sześćdziesiąt funtow, trzydzieści cztery. Zostały po magazynach produkta w naturze, resztujące od expensow, a czekające rozrządzeń, albo użycia. To wszystko, tak pieniądze gotowe (po opłaconych koniecznych wydatkach iasnym rachunkiem okazanych, i kwitami realizowanych) resztujące, a wynoszące, w zlocie, w Talarach, i w monecie, złotych Sto sześćdziesiąt pięć tysięcy dwieście cztery, groszy dziewięć i pół. Iakoteż kwity i dowody zalegającey na kassie Rosyiskiey do pozyskania należności, przytym wszystkie pisma i Akta Historyę czynień Juryzdykcyi Konfederackiey objaśniające, złożyliśmy w Juryzdykcyi Ziemskiej, iak po nas wyciągała uftawa, i nasza własna powinność. Odtąd, ta władza, Przeznaczni Obywatele! łosow waszych, i waszych potrzeb dozorować będzie, od niey dopominać się będziecie podziału summy i już zyskaney, i która do pozyskania zostaie za wasze produkta, któreście na żywienie woyska składali. Powinnością naszą to było, żeby Obywatele, którym nad miarę równości i umiarkowania już w przeciągu porządných dostarczeń z własnych domow gwałtowność zboża zabrała, przed ogólnym rachunkiem, (do którego ze wszystkiemi wspólnie należą) zaspokoieni zostali, i na to przeznaczyliśmy z summy Uniwersalney porcyą do należności stosowną. Złotych iedenastie tysięcy sto trzydzieści pięć, groszy czternaście wynoszącą, przez iednych

inż odebrana, przez drugich odebrania czekającą, co wchodzi w expensa z generalney summy czynione. Wspólnie z wami, Przechacni Obywatele! oplakując los nieszczęsny Ojczyzny naszej, wspólne znosiliśmy cierpienia, i jeśli którym ulżyć można było? lub nieuchronne, dopuściła ulagodzić ludzkość zatracającą wśród zamieszkań ślodycze swoje, nie siebie samych, ale Powszechność (która się przez swój wybor nam poruciła) mieliśmy na względzie; niedogodności prywatne bydz nam wymówionemi mogłyby, lecz w taki to czas władza poruczona nam była, żeśmy władnieni władali, że co od nas zależeć mogło, w tym gdybyśmy dogadzać śmieli niektórym, przydzielibyśmy ucisku wszystkim. Jeśliśmy niewyłączali od cierpienia wspólnego nas samych? jeśli nie zhańbiliśmy powierzeń nam od was danych osobistemi zyskami? jeśli własne kofzta na podeymowanie osobistych obowiązków urzędu, łożyliśmy bez wsparcia? Niech to nie będzie zaślug dowodem, lecz niewinności naszej, i czystych chęci wśród klęsk służenia Ojczyźnie, niech będzie świadectwem. Datt 1693. Mca gbra 1. dnia.

Michał Zaleski Woyski W. X. Litt. Marszałek Konf: Wtwa Brzeskiego. — Stanisław Laskowski Konfiliarz Konf: Wtwa Brzego. — Michał Paszkowski Konfiliarz Konfed: Wtwa Brzesk. — Władysław Wankowicz Konf: Wtwa Brzeskiego Konfiliarz. — Jan Suzin Konfed: W. Brzesk: Kons: — Władysław Czyż Kons: Konfed: W. Brzesk: — Joachim Suffczyński Konsyl: Konf: W. Brzesk: — Marcin Paszkowski Konf: W. Brzesk: Pisarz.

Z Rawy dnia 4. Października. Dla wiadomości Obywatelów Rawskich kładnie się tu objaśnienie dawniey wyrażonego doniesienia:

Ponieważ Woiewództwo Rawskie składa się z trzech Ziem, Rawskiej, Sochaczewskiej, i Gostyńskiej, furaz zaś dla woyska Rosyjskiego ryczałtowo na te Woiewództwa nałożony, Ziemie zaś między sobą dyspartyment zrobiły, i każda osobno z Kancellaryi Raw-

skiey odebrała zapłatę, przeto że dawniey do Korrespondenta nie iasno podana była ta wiadomość, gdy zamiaſt Ziemi *Sochaczewskiey*, *Gostyńskiey*, i ich Powiatow, całkowite *Woiewodztwo* ſię piſało, przeto objaſniając to podług nadeſłanego z Kancellaryi *Rawſkiey* Autentycznego rachunku, uwiadomia ſię, iż Ziemia *Rawſka* raz tylko w Mieſiącu *Maiu* odebrała za furaż tak przechodowy, iako i za paletami całkowitą zapłatę 5,710. Rubli, kopielek 80. złotem i talarami *Hollenderskiemi*, czerwony złoty po Rubli 3. kopielek 30. Talar po Rubli 2. rachując.

ANGLIA.

Z *Londynu* d. 24. *Września*. Podług dworskiey gazety *Lord Hood* dnia r. t. m. donosi, że 750. *Francuzow* posunęło ſię ku *Toulon*, *Kapitan Elphinstone*, *kommendant* fortecy *Malgue*, zaszedł im z 300. *Anglikow* i 300. *Hiszpanow*, odpędził, zdobył ich artylleryą, ammunicyą i dwie chorągwie. Nasza strata ſkłada ſię z iednego *Officera* *Angielskiego*, 3ch zabitych *Hiszpanow*, i 16. *pleyzerowanych*. — Właſnie rozchodzi ſię tu nadzwyczajna pogłoska, iakoby *Lord Howe* w *Torbay* banderę ſwoją zwinął dla powrócenia do *Londynu*. Jeſli to prawda, tedy domyſlaią ſię, że zlozicie *Grafa Chatam* pierwſzego *Kommiſſarza* *Admiralicyi*, dla umówienia ſię z *Ministrem* o obięciu *Bourdeaux*, *Breſt*, i innych mieyſc nadmorskich, udających ſię pod opiekę *W. Brytanii*.

BELGIUM.

Z *Bruxelli* d. 27. *Września*. *Francuzi* oboz pod *Louvillie* na ogromnych górach w puł cyrkuł wznieſionych przy *Maubeuge* niezmiernym kosztem, i do niedobycia prawie obwarowali. Okopy tych wyroynywające okopom *Cytadelli*, a oblężenia dla dobycia onych, potrzeba iak na fortecę. Ale i przygotowania też do tego ſą nie małe, 400. ſztuk *armat* grożą miastu temu zniszczeniem, drogi zaś w

csley okolicy pozostawiane wyciętym drzewem, zabraniają przystępu wszelkim posiłkowym wojskom Armia Hollenderska odebrała wczoray rozkaz aby każdego momentu na pogotowiu była do marszu. Dnia 22. t. m. zaproponowano w *Bruxelli* wszystkim oficerom Francuzkim, iż, na słowo honoru nieślużenia więcey, mogą powrócić do Francyi, inaczey zaś do Węgier przeprowadzeni będą. Czterech tylko przyjął pierwszą propozycyą, 120. woleli raczey w dalzey zostawać niewoli.

FRANCYA.

Z Paryża dnia 27. Września. Historya Damskich Kokard zatrudnia tu wszystkich. Podług rozrządzenia Policyi żadne Niewiasty ani do domow na Magistratury wyznaczonych, ani do ogrodow publicznych nie mogą wnieść bez kokard. Jednak złego życia kobietom (które iawnie na rozpuszcę się wydały) kokard nosić niewolno. Między przekupkami wszczął się był przed kilką dniami rozruch o kokardy. Niewiadomo dla iakiey przyczyny niedopuszczają one przychodzić na swój rynek Niewiastorm w kokardy ubranym. Wiele sekcyi przychodziło do Rady generalney ze skargami o te kokardy. Niektóre jednak tuteysze Damy zwielką chlubą, i entuzjazmem one noszą. Osobliwszym sposobem te kokardy bywają podobniuteńkie do męskich, które tak przystoiają kobietom, iako kapelusz o 3. rogach stosowany. Spodziewają się że wkrótce takowe kokardy zamienione będą na tróy kolorowe wstęgi wpodobienstwie do kokard wiązane, co uspokoić może terażniejszą obywaterek Paryskich, i Partyzantow ich niespokojność.

Jakobini zwielką żwawością na nowo nalegają, aby Królowa co narychley stracona była.

Jeden z Xięży ożenionych zanosi skargę, iż od czasu małżeństwa swego, Parasianie, a nawet i muncypalni dalecy są od wszelkiej z nim kommunikacyi, nie bywają w kościele, tak iż sam ieden mszą

miewać bez ludzi musi, i owszem różnemi go przesładują sposobami, Konwencya Narodowa dekretuje, że każdy Pleban od Parafianów swoich za to przesładowany, iż ma żonę, oddalić się może z tego mieszkania, gdzie mu się podoba, a parafianie iednak pensją mu zwyczajną opłacać będą.

Obywatele *Chabot* i *Bazire*, z wielkim zażaleniem skargę zanoszą na niewiaſty z towarzystwa rewolucyi. Obywatelka *Lacombe*, ich naczelniczka, mówi *Chabot*, obelżywemi złorzeczyła mi słowy grożąc odkryć światu intrygi Jakobinów. Te to niewiaſty wielu rozruchow przyczyną bywają, naybardziej względem drożyzny chleba, iako nie co dawniey uczyniły tumult względem sprzedaży cukru i kawy.

Z tych niewiaſt(mówi *Bazire*) przybyło 10. nie dawno do Deputacyi bezpieczeństwa publicznego, domagając się, aby ieden z Marſylińczyków był uwolniony z więzienia. Pogrożek było doſyć i przykre-go miotania złorzeczeństw na Policją teraźniejszą, że męźnych ludzi więzi, a tchorzow na wojnę poſyła. Prawo ieſt(mówiły) Konwencyi, aby Obywatel każdy wareszt wzięty we 24ch godzinach był wypytany, gdy ſię to nie dopełnia, ſame więc oſwiadczyły ſię więźniów examinować, i do ſądu oddawać - albo uwalniać. Takowe doniesienie wielkim Konwencyą napełniło zamieszaniem. Jedni ſkarżyli ſię na zuchwałą i złośliwą Niewiaſt zawziętość, drudzy wołali, że i one powinne do równości Praw należeć i władzy. Nakoniec po nazyżwawſzych ſporach poſtanowiono, aby u tych niewiaſt proſić, iż by uczyniły między ſobą wybor oczyſzczający; (*un choix epuratoire*) dekretowano przytym, aby Pani *Lacombe*, tudzież *Leclerc* wydawca Dziennika, pod tytułem *Cień Marata* i *Xiadz Jakub Roux* byli donieſionemi o wzbudzanie tumultow, do Deputacyi bezpieczeństwa publicznego.

Wszyscy odtąd mający być sądzeni przez Trybunał rewolucyjny, zostawać będą w więzieniu nazwanym *Conciergerie*.

Piszą z Departamentu *de la Somme*, że sławny *Bethune Charot* jest aresztowany, właśnie do Anglii uciekając siadał na okręt, gdy został schwytany.

Kommissarze z pod *Toulon* donoszą dnia 10. Września. W tym samym jesteśmy stanie, w jakim byliśmy dnia 5. t. m. Fortece *Barreau* i *Conin* razem obie atakujemy. Odebraliśmy z *Marsylii* znaczną Artylleryą, a batterye nasze tak są rozłożone, iż łatwo będzie można spalić Angielskie okręta, lub one do cofnienia się ztąd przymusić.

Barrerre w Konwencyi Narodowej rysuje wyobrażenie najfortunniejszego wojsk Rzpltey: W południowych stronach znaczne pomyślności. *Montbrison* wzięty nieprzyjaciółom. *Lugdun* już do połowy w gruzach, ze wszystkich stron najsiłniej otoczony. *Kellerman* (więc nie odebrana mu kommenda jak pisano) odpędził *Piemontczyków* aż w głąb kraiu *de la Maurienne*.

Przy górach *Pyreneyjskich* zwyciężkami laury Rzplta słyne. w Departamencie *Vendée* już prawie rokoszanie są pokonani, żadney nadziei nie mają z upadku swego dźwignienia się. Na północy *Dunkierka* i *Bergue* od nieprzyjaciół są uwolnione. *Doperingue*, *Werwick*, i *Menin* podbite są od nas. Słowem odegnanie od granic naszych 50. tysięcy wojska, i zdobycie niezmiernych magazynów, wielu miast, tudzież 150. armat, są to skutki mądrych Generała *Houchar*d wojskowych operacyi.

O pięciu, lub sześciu jeszcze doniesiono Konwencyi Narodowej przez wojska nasze otrzymanych

zwycięstwach nad Austryackim, Pruskim i Hiszpańskim wojskiem, oraz nad Piemontczykami i nad Departamentem *de la Vendée*. Reprezentanci ludu piszą, iż tych ostatnich za dni 8. nawet śladu nie zostanie.

General *Tuncq* zbity od *Insurgentów* przy *Chantonay*. Gdy się rozproszyło wojsko, wzięty w areszt i do Paryża zaprowadzony.

Na Sessyi 21go. t. m. *Barrere* podał Projekt Aktu nawigacyi, który iego zdaniem wszystkim manufakturom i handlowi Angielskiemu śmiertelny cios zada. Ten akt, iak go Konwencya przyjęła, składa się z 6. artykułów, w treści: Zawarcie traktatów handlowych z Potencjami w pokoju z Francją będącemi, określenie zaś obcym niedopuszczenie produktów Francuzkich z iednego Francuzkiego portu, do drugiego transportować, a zagranicznych produktów, tak do Francyi, iak iey Koloniów wprowadzać, tylko na Francuzkich okrętach, pod karą konfiskacyi produktów i okrętu. Między aresztowanemi świeżo osobiłwsi znajduią się: *Graff von Szlabendorff* ze Szląska, *Oberstleutenant Grenville* krewny Angielskiego Ministra, 3. Xieźniczki, *Gramont*, *Chatelet* i *Chatillon*, *Markisowa de Soyecourt* z domu Xieźniczka *de Nassau Saar Brücken* &c.

Stanął dekret Konw: Narod: tyczący się aresztowania wszystkich podeyrzanych, a składający się z 10. Artykułów. Do tych podeyrzanych należą owi, którzy przez swoje konspiracye, związki, mowy, albo pisma, okazują się być przyiaźnemi Monarchii, lub Federalizmu, którzy, czy przy przez Konwencyą, czy przez iey Kommissarzów z urzędow są złożeni, także przeszła Szlachta, ich synowie, córki, krewni, którzy niedali dowodów statecznego swego przywiązania do Rewolucyi, Agenci emigrantów i samiż ewigranci &c.

H O L L A N D Y A.

Z *Amsterdamu* d. 26. *Wrześ.* Z obozu naszego rozłożonego w *Melle* niedaleko od *Gand* piszą, że wojsko nasze zmieniło nieco swe stanowisko odsunąwszy się od *Gand*, a prawym skrzydłem w *Melle* opierając się, gdzie *X^{te} Stadhunder* ma swą kwatę. Odwiedzał on cały oboz. Wojska naszego strata w dniach 12. i 13. *Września* większa nie była, iak 1800. ludzi zabitych, ranionych, albo obłąkanych. Szpitale miasta *Gand* napelnione są rannemi.

N I E M C Y.

Z *Wiednia* d. 18. *Września.* *Altbreisach* naydawniejsze w kraju miasto, niegdyś *Pulvinus Romani Imperii* przez bombardowanie Francuzow całe poszło w perzynę. i prócz nieszczęśliwych mieszkańców, nie w nim całego nie zostało. Jeśli się wyratowało od 15. do 20. wozow domowych sprzętow, to i to za wiele. Słowem *Breisach* iest iakby go nie było. Tym okrucieństwem wieśniacy tak rozjątrzeni na Francuzow, wzięli się do powłóceczney warty nad brzegami *Renu* i do zemsty nad Francuzkami nawet niewolnikami przeprowadzanemi przez tamte strony.

Od 8. już dni w całej *Alfacyi* po wszystkich wsiach na gwałt bią we dzwony, tak, że idąc teraz od *Bazyli* aż do *Colmar*, nie znajda się iak tylko dzieci, kobiety lametujące, i niezdadne do służby Męszczyzny. Chłopswo uzbroiło się. Między innemi posadzane mają na długich kłach noże, topory, haki.

Do *Bazyli* przybywa codzień świeże *Szwajcarskie* wojsko. Już go rachują nad 6,000. a iak slychać w tym ieszcze miesiącu pomnoży się do 12,000. Od *Bern*, *Solouthurn*, i *Freyburga* także ściaga się na granice *Porcentru* znaczne korpus wojska, dla zbrojenia Francuzom wpadnienia w tuteysze okolice w przypadku złamania neutralności.

Od niższej *Elby* d. 26. *Września.* Podług listow z *Ruwel* Magistrat tameczny już d. 20. *Sierpnia* oznay-

mić kazał, aby Obywatele zawczasu przysposobili kwatery dla ludzi od floty J. C. Mci mającey tam przybyć.

Francuzi obrocili w perzynę kwitnące miasteczko *Rousbrugghe*. Jawnie się bowiem oświadczyli, iż ieśliby ruszeni byli z *Moenin*, ordynarse mają mieysce to z całemi przyległościami spalić. I nieszczęściem dotrzykali słowa, bo w *Rousbrugghe* ledwie 2. albo 3. domy zostało.

Od *Renu* dnia 27. *Września*. Było 1.800. niewolników, którzy się dnia 14. t. m. dostali Xciu Brnńświckiemu, po większey części chłopcy od 15. do 16. lat i lichy ubrani. — Xże *Montmorenci*, ów to emigrant w bitwie dnia 13. t. m. pogruchotane ma udo, które trzeba mu będzie upiłować. Leży w *Manheim*. — Miasto wolne *Augsburg* na obchod 50letniego panowania Xcia Elektora *Pfaltzbawarskiego*, kazało bić złote i srebrne medale, które odda przez Deputacyą. Rząd *Pfaltzberski* i *Pfaltz-Jülich* rozkazał gazetami obwieścić, aby żaden z emigranrow Francuzkich nie wazył się bawić w tych Państwach dłużej nad 48. godzin.

Piszą znowu z *Alfacyi* że po wszystkich tamecznych wsiach wielkie zamieszanie. Wszyscy męszczyźni od lat 15. aż do 60. do obozu iść powinni. Woyska codzień maszerują. Przy *Breisach* 12. tysięcy Włóściaków uzbroionych. *Straßburg* i miasta przyległe poburzone. Piszą z *Metz* iż Niewiaſty tameczne klub nowy formują, gdzie jedna z najzagorzalszych podał radę, aby Niewiaſty stare i nieplodne, iako niepożyteczne, zdane pod guilotyny były.

W Ł O C H Y.

Z *Rzymu* d. 1. *Września*. Odprawiła się uroczystość Sgo *Ludwika* w Narodowej Kaplicy przy trydniowym Nabożeństwie, na które znajdowało się 17 Kardynałów, i Ciotki *Ludwika XVI.* z Kardynałem *Barnis*.

Wyszedł z druku Zbiór Mów sejmowych Numer 42gi, w którym znajdują się Głosy J.P.P. imo. Bleszyńskiego Sandomirskiego zdo. Wereszczaki Brzeskiego Pośtów dnia 16. Lipca miane. Ten numer kosztuje gr. 12.

D O N I E S I E N I A

W Śladzie J.P. Adriana Stamma na przeciwko Kościoł. S. Jędrzeja Nro. 474. także u P. Gotlieba Norymberga za żelazną bramą na ulicy Granicznej pod Nrem 967. i w Grodnie u P. Dłkowskiego znayduje się do przedania. Vinum Salutis albo Wino Zdrowia, to jest cudowna essencya Warszawska w zapieczętowaney flaszczyce kosztuje łót 1. Zł. 2. między innymi własnościami ta essencya sprawuje następujące skutki, to jest: Czyści krew, i pierś od wszelakiej ostryści zapalenia, zgnilizny, i zepsucia uwalnia, sprawuje raz albo dwa razy na dzień wolny stolec, gdy dosyć będzie umniejszona lub powiększona, i przez to wszelkie złe humory z lekka wsmierza. Febry wszelkie, nadewszystkie leczy wkrótkim czasem, i jest nays pewniejszym lekarstwem na ból w krzyżu, w plecach i lędźwiach, sprawuje dobry apetyt do jedzenia, i wzmacnia konstitucyę, oddala drżenia i zawrot głowy, usmierza biegunkę, wszelkie pedogry leczy i wypędza. Te krople są nayskuteczniejszym lekarstwem na truciznę, sprawują niesieczne czyszczenia, utrzymują je w regularności, wyniszczają ciężkie białe pływania u kobiet, leczą żółtaczkę, suchoty, sprawują cerę dobrą. U Mężczyzn prócz tego czynią inne skutki, leczą choroby weneryczne, wzmacniają naturę, i gdy onych częściej kto używać zechce, niema obawiać się przyczyny strasznych chorób, którym tacy najczęściej podpadają. Melscholikom wielką pomoc czynią, ponieważ krew czyszczą. Brzemienным i nowo narodzonym dzieciom są nayskuteczniejszym lekarstwem, iko tego dowody okazują. Każdy używający tych kropli zupełnie doświadczy, co za moc one mają. Ta essencya ma to do siebie, że będąc na zimnie bywa poniekąd mętna, ale gdy przydzie do ciepła znowu w swoi czystości zostaje.

Urząd Radziecki Miasta J. K. Mości Kazimierza przy Krakowie obwieszcza wszelakich wierzycielow do majątku Szl: niegdy Mikołaja Jliowskiego kupca Mieszczanina Kazimierskiego pretensye mających, iżby na dzień 16 Mca Listopada terasniejszego roku w swym urzędzie koncem okazania praw mianych i preteusyi, tych prawności udowodnienia, i satysfakcyi takowej iaka z prawa wypadać będzie odebrania, osobiście lub przez urzędownie zapisanych pełnomocników stawili się, albowiem w przypadku niestawienia się, od wszelakich pretensyi a to z poparcia Szl: Terassy z Plinkiewiczow niegdy Szl: Jliowskiego Małżonki, iako pryncypalney wierzycielki, i konkurs do majątku męża zmarłego podnoszący, odsądzoneni zostaną,

Podsie się do wiadomości, iż za rezolucyą sądu Kommissarskiego sprawę konkursową JW. Teodora Dzierzbickiego Starosty Wartelskiego z kredytorami sądzącego, ieszcze raz termin licytacji Dworku JW Dzierzbickiego przy ulicy Solec pod Nrem 2904. sytuowanego do d. 18. Mca Października roku bieżącego 1793. jest prorogowany, życzący więc sobie rzeczownego Dworku nabyć, mają się na tym terminie po południu o godzinie 4tey w kamienicy pod Nrem 61. w Rynku M. S. W. sytuowaney stawiać, i terminu licytacji attentować.